

Eksamen på Økonomistudiet 2011-II

Økonomiske Principper B

1. årsprøve

3. juni 2011

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål ønskes besvaret. I vurderingen af besvarelsen vægter alle spørgsmål ligeligt.

OPGAVE 1

Angiv hvorvidt hvert af følgende udsagn er korrekt eller forkert og begrund dit svar:

1.1 Hvis en eksogen variabel påvirker en endogen variabel, som er bestemt i 2. orden i en kausalanalyse, så vil den samme eksogene variabel nødvendigvis også have en effekt på de endogene variable bestemt i 0'te og 1'te orden.

1.2 Den samlede aggregerede opsparing er i en lukket økonomi lig med de samlede investeringer.

1.3 Årsagen til naturlig arbejdsløshed (også kaldet ligevægtsarbejdsløshed) er, at arbejdsudbuddet er for højt.

1.4 I en lukket økonomi på kort sigt har den såkaldte IS-kurve en negativ hældning i et diagram med produktion/indkomst ud ad 1. akse og renten op ad 2. akse.

1.5 Den positive sammenhæng mellem pengemængdevækst og inflation illustreret i figur 1 på side 3 er uforenelig med kvantitetsteorien.

OPGAVE 2

Betragt følgende makromodel for den danske økonomi

$$E = C + I + \bar{G} + NX \quad (1)$$

$$C = a + b(Y - \bar{T}) \quad (2)$$

$$Y = E \quad (3)$$

$$NX = c - d \cdot \bar{e} \cdot P / \bar{P}^* \quad (4)$$

$$I = f - g \cdot \bar{r}^* \quad (5)$$

$$M/P = h \cdot Y - j \cdot \bar{r}^* \quad (6)$$

$$OB = \bar{T} - \bar{G} \quad (7)$$

$$Y = \bar{Y} + k(P - P^e) \quad (8)$$

hvor E er ønsket efterspørgsel (planlagte udgifter) efter varer og tjenesteydelser, C er privat forbrugsefterspørgsel, I er privat investeringsefterspørgsel, $\bar{G}$ er offentlig efterspørgsel, NX er nettoeksportefterspørgsel, $\bar{T}$ er husholdningernes skattebetalinger til det offentlige, $\bar{e}$ er den nominelle valutakurs, P er det indlandske prisniveau, P^e er det forventede indlandske prisniveau,

$\bar{P}^*$ er prisniveauet i udlandet, $\bar{r}^*$ er det internationale renteniveau, M er det nominelle pengeudbud, OB er det offentlige budgetoverskud, Y er det faktiske output niveau, mens $\bar{Y}$ er det naturlige output niveau. Parameterne a, b, c, d, f, g, h, j og k er alle positive. Derudover er b mindre end 1. En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen. På **kort sigt** er P^e eksogen, dvs. $P^e = \bar{P}^e$. På **langt sigt** gælder $P^e = P$. Ud fra relationerne (1)-(5) kan man udlede følgende udtryk for den såkaldte AD-kurven:

$$Y = \frac{a - b\bar{T} + c - d \cdot \bar{e} \cdot P / \bar{P}^* + f - g \cdot \bar{r}^* + \bar{G}}{1 - b} \quad (\text{AD-kurve})$$

2.1 Beskriv relationerne (1) til (8).

2.2 Er der flydende eller fast valutakurs i den pågældende model, og er det muligt at føre pengepolitik? Begrund.

2.3 Skitsér AD-kurven i et diagram med Y ud ad 1. akse og P op ad 2. akse. Hvilket fortegn har hældningen på kurven? Fortolk.

2.4 Skitsér modellens AS-kurve på henholdsvis kort sigt og langt sigt og beskriv forskellen. Fortolk.

Antag at økonomien initialt befinder sig i en langtsigtsligevægt, men at der er et uholdbart underskud på det offentlige budget OB . Man overvejer tre veje til at styrke budgettet permanent: et lavere niveau for de offentlige udgifter, et højere skatteniveau eller et højere samlet arbejdsudbud (fx via en efterlønsreform eller ved en forøgelse af arbejdstiden pr. beskæftiget).

2.5 Illustrér effekten af henholdsvis lavere offentlige udgifter og højere skatter i AS-AD-diagramet og giv en grundig redegørelse for, hvordan den økonomiske aktivitet (Y) påvirkes på kort sigt og på langt sigt. Hvilken af de to veje er bedst, hvis formålet alene er at forbedre det offentlige budget med mindst muligt tab af økonomisk aktivitet på kort sigt? Begrund.

2.6 Antag at arbejdsudbuddet øges, hvilket øger det naturlige output-niveau $\bar{Y}$. Illustrer effekten i AS-AD-diagramet og redegør for effekterne på den økonomiske aktivitet på kort sigt og på langt sigt. Beskriv også virkningen på det offentlige budget, og diskutér om modellens resultat er realistisk.

Figur 1

Gennemsnitlig inflationsrate og pengemængde-
vækstrate i tiårige perioder for Danmark

